

Samenvatting zienswijzen
Onderzoeksreactor PALLAS

16 september 2015

Leeswijzer

Op 26 mei 2015 is van de Stichting Voorbereiding Pallas-reactor (verder PALLAS) in verband met haar voornemen tot de bouw van een onderzoeksreactor in Petten een mededelingsnotitie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) ontvangen.

Gedurende de periode van 4 juni 2015 tot en met 15 juli 2015 heeft de mededelingsnotitie ter inzage gelegen bij het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in Den Haag en bij de gemeente Schagen. Tevens was de mededelingsnotitie vanaf dat moment in te zien op de website van de ANVS en de Rijksoverheid. In het kader van het Espoo-Verdrag zijn ook alle bij Espoo aangesloten landen van het initiatief op de hoogte gebracht.

Op grond van de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht is een ieder in deze periode in de gelegenheid gesteld zijn of haar zienswijze op de inhoud van de mededelingsnotitie schriftelijk en/of mondeling kenbaar te maken. Per post en e-mail zijn er zienswijzen binnengekomen. Daarnaast bestond er de mogelijkheid om mondeling en schriftelijk zienswijzen in te dienen tijdens de informatieavond op 11 juni jl. in Petten. In totaal zijn er 50 zienswijzen op de mededelingsnotitie ingediend.

Op 13 augustus 2015 heeft de Commissie voor de m.e.r. haar advies over de reikwijdte en het detailniveau van het door PALLAS op te stellen milieueffectrapport (MER) uitgebracht. Daarbij is door de Commissie kennisgenomen van de tot en met 15 juli ingekomen zienswijzen en adviezen.

Alle ingebrachte zienswijzen vormen naast de mededelingsnotitie m.e.r., de wettelijke eisen aan de inhoud van een MER, het advies van de Commissie voor de m.e.r. en de overige adviezen, de basis voor het Advies Reikwijdte en Detailniveau.

Gelet op de hoeveelheid reacties en de terugkerende thema's daarin is er voor gekozen een thematische samenvatting van de zienswijzen te maken. Per thema zijn de individuele zienswijzen die op een bepaald thema betrekking hebben, geclusterd en samengevat tot een zienswijze. Alleen de zienswijzen die betrekking hadden op de inhoud van het MER zijn in dit overzicht opgenomen. Uitsproken stellingnames bijvoorbeeld voor of tegen een onderzoeksreactor zijn niet weergegeven. Vervolgens is per zienswijze aangegeven in welke paragraaf van het Advies het desbetreffende onderwerp wordt geadresseerd.

De volgende thema's zijn onderscheiden:

- Rechtvaardiging Pallas-reactor
- Locatiekeuze
- Veiligheid
- Milieu en Natuur
- Landschappelijke en ruimtelijke inpassing
- Maatschappelijke impact
- Overige zienswijzen

Tot slot is er in een bijlage een lijst met naam en vestigingsplaats toegevoegd van alle insprekers, tenzij personen aangaven anoniem te willen blijven.

1. Rechtvaardiging Pallas-reactor

	Kernpunten van de inspraak	Plaats in Advies
1	<p>Nut en noodzaak van de bouw van PALLAS moet in het MER onderbouwd worden. Ga hierbij in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de wereldwijde isotopenproductie en capaciteit; - voor welk deel van de isotopenproductie de HFR noodzakelijk is; - de vraag naar isotopen, de huidige en over een periode van 40 jaar; - de inzet van alternatieve productiemethoden en de mogelijkheden om de reactorisotopen in het buitenland te produceren; - de vraag waarom productie van medische isotopen en van wetenschappelijk en toegepast onderzoek, ook op de lange termijn nodig is - hoeveel en welke isotopen worden al geproduceerd met een deeltjesversneller. 	3.1
2	<p>Aangezien de Pallas-reactor op zijn vroegst pas in 2025 operationeel zal zijn, moet er in de m.e.r. rekening worden gehouden met wat er met deeltjesversnellers (cyclotrons en linacs) mogelijk zal zijn vanaf 2025. Daarbij moet een reële en up-to-date inschatting gemaakt worden van de aantallen cyclotrons die noodzakelijk zijn om de productie van Pallas te vervangen.</p>	3.1
3	<p>Marktvooruitzichten van reactorisotopen en versnellerisotopen: Een uitvoerige en onafhankelijke analyse over de ontwikkelingen in de markt hoort thuis in de m.e.r. waarbij rekening moet worden gehouden met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de grote veranderingen op de wereldmarkt van medische isotopen in de komende vijf jaar. Alle marktprognoses wijzen op een groeiend aandeel van de beeldvormingstechniek PET, ten koste van SPECT. Kijk naar alternatieve isotopen die ter vervanging van gangbare reactorisotopen ingezet kunnen worden in de gezondheidszorg. - de voorziene overcapaciteit tegen 2020 in productie van technetium-99m en de gevolgen daarvan voor Pallas. 	3.1
4	<p>De activiteiten van de Pallasreactor lijken vooral te gaan liggen op het gebied van onderzoek naar kernenergie. Geef in de m.e.r. inzicht of de te verwachten milieueffecten voor de Pallasreactor met een hoofdzakelijk niet-medische toepassing te rechtvaardigen zijn, onder andere op het gebied van de productie van kernafval als milieueffect.</p>	3.1
5	<p>De reactor zal nog eens 60 jaar zeer gevaarlijk afval produceren waar geen veilige bergplaats voor gevonden zal worden.</p>	5.3

2. Locatiekeuze

	Kernpunten van de inspraak	Plaats in Advies
1	Schiphol is naar aanleiding van de fusie tussen Air France en KLM bezig haar positie als mainport te verliezen. Daardoor neemt het aantal directe vluchten van Schiphol naar bestemmingen voor de isotopen de komende jaren hoogstwaarschijnlijk af. Een van de voordelen van locatie Petten is de afstand tot een grote luchthaven. Beschrijf de gevolgen voor centrale productie in Petten als dat voordeel weg valt, of vermindert.	4.3.2, 4.5
2	De locatie bij Borssele heeft de voorkeur.	4.2
3	Onderbouw de locatiekeuze en onderzoek alternatieve locaties.	4.2
4	Verzocht wordt om de (on)mogelijkheden voor evacuatie bij een calamiteit, de verantwoordelijkheid en benodigde hulpverleningscapaciteit op deze locatie, in deze regio te onderbouwen. Kijk ook naar het toeristenseizoen.	5.6.1
5	Tijdens de bouwwerkzaamheden zal de bereikbaarheid van het gebied onder druk komen te staan. Beschrijf de effecten van de bouwwerkzaamheden (bereikbaarheid, geluidsoverlast, etc.)	5.1, 5.6.2, 6.1

3. Veiligheid

	Kernpunten van de inspraak	Plaats in Advies
1	Bij Bergen is de NAM aan het gas winnen en hierdoor <ul style="list-style-type: none"> - zal de grond in deze regio instabieler worden, door verzakkingen, - is er kans op aardbevingen. 	5.2
2	Het Noordhollandskanaal kan niet voldoen aan voldoende koelwater. Bij warm weer zal het geloosde secundaire koelwater, te warm worden als vergund.	5.4
3	De Pallas-reactor moet voldoen aan de ontwerpeisen opgenomen in de zienswijze (aardbeving, overstroming, weer, lekkages, overige interne en externe gevaren).	4.3.1, 5.2
4	Voor de koeling van PALLAS wordt gebruik gemaakt van zeewater uit de Noordzee of water uit het Noordhollandsch kanaal. Voor de onttrekking is de aanleg van een aanvoerleiding nodig. Deze leiding doorsnijdt bij onttrekking uit de Noordzee de primaire waterkering. Deze vormt in dat geval een verzwakking van de waterkering. Voor onttrekking uit het kanaal wordt de boezemwaterkering gekruist.	5.4
5	Nadelen of risico's voor de waterkerende veiligheid dienen voorkomen te worden.	5.4
6	De plannen voor het onttrekken van koelwater, het aanleggen van leidingen, en het voorkomen van risico's/nadelen voor de waterkerende veiligheid vormen geen belemmering voor eventuele toekomstige dijkversterkingen.	5.4
7	Leidingkruisingen met de primaire waterkering dienen bij voorkeur uitgevoerd te worden middels een gestuurde boring. Hierbij dient aangetoond te worden dat men voldoet aan de normen voor waterkerende veiligheid. Dit geldt tevens voor de kruising met de regionale waterkering. De wijze van uitvoering dient afgestemd te worden met het hoogheemraadschap. Werkzaamheden in of nabij de waterkering welke van invloed kunnen zijn op de waterkerende veiligheid, dienen uitgevoerd te worden buiten het stormseizoen (15 april - 15 oktober).	5.4
8	Met een grote onttrekking van zoet oppervlaktewater in de kop van Noord-Holland is indringing van zoutwater een reëel effect. Ons dringend verzoek is om hier in het ontwerp, met het thermisch vermogen en gedurende het inregelen van PALLAS waarbij sprake is van een periode waarin zowel de HFR als PALLAS in werking zullen zijn, rekening mee te houden.	5.4, 4.4.1, 4.5
9	Ga in op de te hanteren veiligheidssystemen en veiligheidscultuur.	4.3.1, 6.3

10	Er wordt gesproken van een tijdelijke overgangssituatie waarbij zowel de HFR als PALLAS in bedrijf zullen zijn. Dit betekent dat er aan dubbele veiligheidsprocedures voldaan moet worden met dubbel personeel. Overigens brengt deze situatie ook dubbele veiligheidsrisico's met zich mee. Hoe lang gaat deze tijdelijke situatie duren en wordt hier rekening mee gehouden m.b.t. het beschikbaar zijn van voldoende gekwalificeerd personeel? Inventariseer ook of een incident op de ene locatie gevolgen heeft voor de andere locatie.	4.5, 5.2
11	Geef inzicht in de mogelijke incident scenario's, de effecten hiervan en de restrisico's. Van welk overheidsoptreden wordt uitgegaan?	H 5
12	Besteed aandacht aan buiten-ontwerpongevallen in relatie tot de onderwerpen uit de "stresstest kerncentrales".	H 5
13	De gevolgen voor de vastgestelde maatregelzones bij een incident moeten onderzocht worden.	5.6.1
14	Welke veiligheidsfilosofie wordt als norm aangehouden.	4.3.1
15	Onderzoek in het MER de kans op domino-effecten.	5.2, 5.6.1
16	Onderzoek bij uitval van de vitale infrastructuur (internet, telefonie, etc.) de gevolgen voor zowel primaire processen als secundaire processen (bereikbaarheid personeel, doormelding van systemen, etc.).	5.2
17	Onderzoek welke maatregelen mogelijk zijn om de verspreiding van radioactief besmet water te voorkomen.	5.4
18	In het MER moet: <ul style="list-style-type: none"> - een beschrijving van de veiligheidsprincipes op hoofdlijnen worden gegeven op een voor een breed publiek begrijpelijke manier, zodat ook voor een breed publiek begrijpelijk is hoe de veiligheid is gewaarborgd, - en dat hierbij zowel de installatietechnische als de organisatorische onderdelen ervan worden beschreven. Verwijs waar van toepassing naar details in het veiligheidsrapport. 	6.4

4. Milieu en Natuur

	Kernpunten van de inspraak	Plaats in Advies
1	De te verwachten integrale milieueffecten van de Pallasreactor moeten worden vergeleken met de te verwachten milieueffecten indien de productie van (medische) isotopen met deeltjesversnellers (cyclotrons en linacs) zou worden gerealiseerd.	3.1
2	In de m.e.r. moeten de directe en indirecte milieueffecten van de centrale productie van (medische) isotopen worden afgezet tegen die van decentrale (locale) productie van (medische) isotopen.	3.1
3	Voor de reactorproductie van technetium is wereldwijd transport nodig. De Richtlijnen van het Milieueffectrapport 2010 (eerste aanbestedingsronde Pallas) schrijven voor: "De beschrijving van de milieugevolgen van de verkeers- en transportstromen van en naar de reactor hebben betrekking op de betreffende stromen binnen Nederland." Met betrekking tot centraal geproduceerde isotopen zijn er heel veel transportbewegingen noodzakelijk, juist ook buiten Nederland (wereldwijd). De milieugevolgen daarvan moeten in de m.e.r. worden beschreven.	4.3.2
4	Onduidelijk is hoe vaak er welke behoefte aan inname van koelwater is, om welke hoeveelheden dit gaat en voor welke periode.	5.4
5	De reactor zal nog eens 60 jaar zeer gevaarlijk afval produceren. Beschrijf het afvalbeheer, neem ook de overgangperiode in acht.	5.3
6	In het MER moet beschouwd worden of er significante effecten zijn op de omliggende natuur (Natura 2000 en overige natuurgebieden).	5.5
7	Het is in het kader van het provinciale antiverdrogingsprogramma wenselijk dat het grondwaterpeil in de Pettemerduinen zo hoog mogelijk wordt gehouden.	5.5
8	Waterkwantiteit <ul style="list-style-type: none"> - De nieuwe reactor onttrekt mogelijk grote hoeveelheden koelwater vanuit het Noordhollandsch kanaal. - De nieuwbouw heeft een mogelijke toename van het verhard oppervlak tot gevolg. Zonder compenserende maatregelen leidt de toegenomen verharding tot een versnelde afvoer van het hemelwater en verdroging in het duingebied 	5.4, 5.5
9	Waterkwaliteit: het lozen van afvalwater.	5.4

10	<p>Grondwater en bronnering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eventuele grondwateronttrekking ten behoeve van de nieuwbouw heeft gevolgen voor de grondwaterstand in het duingebied. - Het realiseren van de reactor met de onderzijde op een diepte van 25 meter beneden maaiveld kan permanente invloed hebben op de grondwaterstroming. 	5.5, 5.4
11	<p>Het is raadzaam om de installatie zo hoog te positioneren, zodat de kans op waterschade als gevolg van een overstroming verwaarloosbaar is. Gezien de impact van waterschade op de risicovolle installatie achten we een hoge bouwpositie altijd een verantwoorde keuze. Geadviseerd wordt om de criteria die de rijksoverheid toepast op "vitale infrastructuur" te hanteren en dit in het MER verder te onderbouwen.</p>	4.4.2
12	<p>In het MER dient te worden beschouwd</p> <ul style="list-style-type: none"> - op welke wijze het lozen van gezuiverd afvalwater en koelwater plaats vindt, - of sprake is van nieuwe doorsnijdingen van de waterkeringen, - hoe de uitvoering van de werkzaamheden plaatsvinden en - wat de gevolgen hiervan zijn voor de stabiliteit van de waterkering. 	5.4
13	<p>Met een grote onttrekking van zoet oppervlaktewater in de kop van Noord-Holland is indringing van zoutwater een reëel effect. Ons dringend verzoek is om hier in het ontwerp, met het thermisch vermogen en gedurende het inregelen van PALLAS waarbij sprake is van een periode waarin zowel de HFR als PALLAS in werking zullen zijn, rekening mee te houden.</p>	5.4, 4.4.1, 4.5
14	<p>Transportbewegingen in algemene zin zullen onderdeel uit moeten maken van de onderzoeken naar geluid, licht en trillingen en flora en fauna.</p>	4.3
15	<p>Radiologische emissies bij ongevallen: In het MER zullen de kansen en mogelijke gevolgen van ongevalsituaties worden beschouwd voor de voorgenomen activiteit en voor de varianten.</p>	5.2
16	<p>Geadviseerd wordt om ook aandacht te besteden aan luchtkwaliteit in de gebruiksfase. Er wordt aangegeven dat luchtkwaliteit zal worden onderzocht voor wat betreft de bouwfase. De emissies van de reactor, laboratoria en kantoren zijn van dezelfde orde van grootte en moeten ook in het MER worden beschouwd.</p>	5.6.1
17	<p>Wanneer in een overgangperiode zowel de huidige als de nieuwe reactor in werking is, zal er in het MER rekening gehouden moeten worden met cumulatie.</p>	4.5
18	<p>Voor wat betreft de beschrijving van de milieueffecten zijn we van mening dat de gehele keten (van zowel splijtstofketen als productieketen, inclusief opslag) in de MER aan de orde moet komen.</p>	H 2

19	Voor wat betreft de te bouwen reactor wordt gekozen voor een tank-in-pool reactor. In de MER moet duidelijker gemotiveerd worden waarom hiervoor wordt gekozen en of er ook nog andere reactorconcepten zijn en waarom daar niet voor gekozen is.	4.3.1
20	Ook worden er voor de reiniging van het koelwatersysteem vaak chemische middelen (veelal chloorbleekloog) toegediend. De ecologische effecten van lozingen met deze middelen dienen ook onderzocht te worden, waarbij tevens nagegaan moet worden of hiervoor geen milieuvriendelijkere methoden beschikbaar zijn.	5.4
21	Onderbouw in het MER dat hemelwater dat afkomstig is van het dak van de Pallas-reactor schoon is.	5.1
22	Onderzoek de blootstelling aan ioniserende straling. Wat zijn radio actieve emissies naar de lucht en naar het oppervlaktewater?	5.3, 5.6.1
23	De uitstoot van radioactiviteit moet op verschillende locaties en dus ook aan de terreingrens worden gemonitord. In de MER moet worden opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> - hoe hoog mag de dosis wettelijk gezien zijn - welke instantie controleert deze gegevens - welke resultaten van monitoring zijn openbaar - welk scenario treedt in werking als er een te hoog gehalte radioactiviteit aan de terreingrens wordt gemeten. 	5.6.1, 6.3
24	Geef inzicht in de mogelijke incident scenario's, de effecten hiervan en de restrisco's.	5.2
25	Graag de drie verschillende fasen aanleg-, gebruiks-, tijdelijke overgangsfase, opnemen in het MER in voor het algemene publiek toegankelijke bewoordingen. En daarbij precies te omschrijven wat in deze verschillende fasen aan activiteiten zullen worden ondernomen, wat voor elke fase de mogelijke alternatieven zijn en welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen zullen worden genomen.	4.3.2, 4.3.3, 4.5, 5.1, 6.4
26	Voor de aanlegfase dient in het MER precies omschreven te worden welke aanlegwerkzaamheden nodig zijn en de duur van de werkzaamheden. Hierbij dienen ook hei-, graaf en (tijdelijke) ontwateringsactiviteiten te worden betrokken alsmede het effect op het (grond)watermilieu, de Natura 2000 zones in de directe omgeving en gevolgen voor de omgeving, zoals voor het beregenen van landbouwgewassen, geluidsoverlast voor de recreatie en omwonenden en overlast van de aan- en afvoer van materialen.	4.3.3, 5.1, 5.5, 5.6.2

27	Nul alternatief/Autonome ontwikkeling. Hierbij dient ook verplaatsing van de isotopenproductie naar het buitenland te worden meegenomen en (gedeeltelijke) overname van de productie door middel van cyclotrons. In alle gevallen dienen de gevolgen voor het milieu op vergelijkbare wijze te worden beschreven.	3.1, 4.1, 4.5
28	Beschrijf op hoofdlijnen de buitengebruikstelling en ontmanteling van de reactor.	4.3.4
29	Beschrijf in het MER niet alleen de gevolgen van straling tijdens transporten voor omwonenden en medeweggebruikers maar ook voor het milieu (lucht, water, bodem, flora en fauna) langs de transportroutes.	4.3.2
30	Beschrijf de gevolgen voor de atmosfeer tijdens de aanleg, overgangperiode en exploitatiefase. Met name de uitstoot van NOx (stikstofverbindingen) en fijn stof op de natuur (Natura 2000 gebied) in de directe omgeving van het bedrijfsterrein.	5.5
31	Effecten op bodem, voor, tijdens de bouw, tijdens de voorgenomen ingebruikstelling, tijdens en na afloop van ontmanteling. Welke maatregelen worden genomen om verontreiniging van de bodem en grondwater te voorkomen.	5.4
32	Effect (kwalitatief en kwantitatief) op gebruik fossiele brandstoffen en afgifte CO2, tijdens voorbereidingsfase, bouwphase, gebruik en ontmanteling, alsmede als gevolg van vervoer van en naar reactor gedurende gebruik reactor (i.v.m. bedrijfsmatige transporten van materialen en i.v.m. verkeer van medewerkers en derden, alsmede als gevolg van winning en vervoer grondstoffen). Idem in vergelijking met gebruik alternatieve technieken, zoals deeltjesversnellers.	3.1
33	Geluid, licht en trillingen; effecten (kwantitatief: hoeveel, waar, wanneer, als kwalitatief: frequenties) van bouw, bouwverkeer, afbraak huidige reactor, etc.), effecten op omwonenden en recreanten, op beschermde soorten, (trek)vogels, vleermuizen.	5.5, 5.6.2
34	Effecten op ecosysteemdiensten; gewenst een overzicht van welke ecosysteemdiensten worden beïnvloed, op welke manier, in welke mate en in welke fase van het proces (zoals voorbereiding, bouw, gebruik, ontmanteling).	5.5

5. Landschappelijke en ruimtelijke inpassing

	Kernpunten van de inspraak	Plaats in Advies
1	Horizonvervuiling. Uit de mededelingsnotitie blijkt dat een flink deel van de reactor boven het duin uit zal steken. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de overgangperiode waarbij twee reactoren visueel in het landschap aanwezig zullen zijn	4.4.2
2	Besteed aandacht aan de landschappelijke inpassing van de reactor.	4.4.2
3	Door significante veranderingen in en rondom Petten zal Petten transformeren van een low budget badplaats naar een toeristische trekpleister voor het middensegment. De nieuw te bouwen kernreactor PALLAS doet landschappelijk gezien nogal afbreuk aan deze lang verwachte opwaardering van het dorp Petten als deze prominent in het zicht zal verschijnen.	4.4.2, 6.1

6. Maatschappelijke impact

	Kernpunten van de inspraak	Plaats in Advies
1	Bovendien kan het huidige ECN-terrein bij de keus voor Borssele weer een natuurbestemming krijgen, zoals dat voor de bouw van de huidige HFR het geval was.	4.2
2	Het oppervlaktewater vanuit het kanaal wordt voor diverse functies benut. In droge perioden neemt met name vanuit de agrarische sector de behoefte aan zoetwater toe, waardoor spanning ontstaat tussen de verschillende waterbehoeften.	5.4
3	Bij het niet doorgaan van de Pallasreactor wordt een doemscenario gepresenteerd met mogelijk het einde “van een cluster aan energie- én gezondheidszorgactiviteiten dat uniek is in de wereld”. Onderbouw deze stelling, waarbij opgemerkt wordt dat het huidige “Petten” zich ook kan ontwikkelen of omvormen tot een onderzoeks- en kennisinstituut voor de ontwikkeling van medische isotopen met deeltjesversnellers.	3.1
4	Bij de voorgenomen activiteit komt restwarmte en koelwater vrij. In het MER wordt ook gekeken op welke manieren de restwarmte nuttig gebruikt kan worden.	5.10 Mededelingsnotitie
5	Een analyse moet worden gemaakt van de eventuele effecten van de komst van PALLAS voor de recreatiesector.	6.1

7. Overige zienswijzen

	Kernpunten van de inspraak	Plaats in Advies
1	De bodemgesteldheid kan, door erfenissen uit het verleden, niet helemaal clean worden opgeleverd, en zal zeer veel kosten met zich mee brengen. Kosten die ECN zal moeten ophoesten.	5.4
2	Met ingang van 1 januari 2017 wijzigt de Waterwet. Het landelijke beleid op waterveiligheid verandert ingrijpend en gaat over van een benadering van overschrijdingskans naar een overstromingskans. Wij verzoeken u om aan te geven dat de investering die u gaat doen in de nieuwe voorziening past binnen de voorgenomen normstelling voor het dijktracé van de Noord-Hollandse kust waar uw installatie straks bescherming van geniet.	4.4.2, 5.2
3	De zoetwatervoorraad is niet oneindig en staat door de klimaatsverandering onder druk. In verband met het droogte vraagstuk wordt de beschikbaarheid van zoet water op de langere termijn veel onzekerder. In relatie tot deze problematiek lijkt het niet verantwoord om te ontwikkelen op basis van een volledige afhankelijkheid van het zoete water. Wij adviseren u dan ook om een alternatief te ontwikkelen (zoals de mogelijkheid van een dubbele koelmogelijkheid, zowel op zoet als zout water) om zo de grootste bedrijfszekerheid te behouden.	5.4, 4.4.1
4	Flora en fauna: geadviseerd wordt om de titel te vervangen door natuur en onderscheid te maken in soortenbescherming en gebiedsbescherming. Hierbij gaat het zowel om de aanlegfase (waarbij rekening gehouden moet worden met oa geluid, licht, trillingen, ontwateren en bouwverkeer) als de gebruiksfase (waarbij rekening gehouden moet worden met oa emissies en lozingen).	5.5
5	Er wordt melding gemaakt van een "Besluit-MER "en een "Plan-Mer". Hier mist een omschrijving van de procedure en een daaraan gekoppeld tijdspad. Verzocht wordt om beide MERrapporten tegelijk uit te brengen.	3.2
6	Ook een kernreactor heeft niet het eeuwige leven, in de beschouwing dienen de ervaringen met de HFR en de kosten die gemoeid zijn geweest met het in stand houden van de installatie, deels met publiek geld in de vergelijking met alternatieven veel evenwichtiger en waarheidsgetrouw meegenomen te worden.	3.1
7	Wat is de maximale periode waarin het is toegestaan dat beide reactoren actief zijn.	4.5
8	Maatschappelijke kosten-batenanalyse: Inzichtelijk maken van alle relevante maatschappelijke kosten en baten, waaronder een business case, waarbij in regionaal verband de integrale maatschappelijke (waaronder de financiële) kosten en baten vergelijken worden in vergelijking met wel of niet een nieuwe reactor.	3.1, 6.1

Bijlage

Lijst van zienswijzen

1 t/m 23	Anoniem
24	dhr. D. Beuker
25	Anoniem
26	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en GGD Hollands Noorden, Alkmaar
27	Gemeente Bergen, Bergen
28	Anoniem
29	Stichting Laka, Amsterdam
30 t/m 40	Anoniem
41	J. Breestraat, Geervliet
42	Vereniging Pettemerduinen Kernreactor Vrij!, Burgervlotbrug
43	Stichting Duinbehoud, Leiden
44	Natuurmonumenten, s Graveland
45	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Heerhugowaard
46	Greenpeace Nederland, Amsterdam
47	Gemeente Schagen, Schagen
48	Milieufederatie Noord-Holland, Zaandam
49	Dorpsraad Petten, Petten
50	Gemeente Hollands Kroon, Anna Paulowna